

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA O'QUVCHILARI O'RTASIDA DARSGA QIZIQISHNI SHAKLLANTIRISH METODIKASI ((METODIK TAVSIYA))

Abdullayeva Dilfuzaxon Alisher qizi

*Andijon viloyati Xojaobod tumani 14- umumiy
o'rta ta'lim maktabi boshlang'ich sinf 1-toifali o'qituvchisi.*

Annotatsiya: Darsga qiziqishni shakllantirish boshlang'ich sinf o'quvchilarining akademik muvaffaqiyatlari va umumiy faolligini oshirish uchun juda muhimdir. Ushbu metodik tavsiyada boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida darsga qiziqishni rivojlantirish uchun o'qituvchilar foydalanishi mumkin bo'lgan turli strategiyalarni o'rganishga qaratilgan. Adabiyotlarni ko'rib chiqish orqali metodik tavsiyada o'quvchilarni jalg qilish va o'rganishni rivojlantirish uchun o'quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish, gamifikatsiya va amaliy mashg'ulotlar zarurligi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, maktab, o'quvchilar, gamification, hands-on faoliyati, qiziqish, dars, o'qitish, ta'lim, o'yinlar va musobaqalar.

Аннотация: Формирование интереса к уроку имеет решающее значение для повышения успеваемости и общей вовлеченности учащихся начальной школы. В данной методической рекомендации основное внимание уделяется изучению различных стратегий, которые учителя могут использовать для развития интереса к уроку у учащихся начальной школы. Методические рекомендации, основанные на обзоре литературы, подчеркивают необходимость обучения, ориентированного на учащихся, геймификации и практических занятий для вовлечения учащихся и повышения эффективности обучения.

Ключевые слова: Начальное образование, школа, ученики, геймификация, практическая деятельность, интерес, урок, обучение, воспитание, игры и соревнования.

Abstract: Building interest in learning is crucial for increasing the academic achievement and overall engagement of primary school students. This guideline aims to explore various strategies that teachers can use to develop interest in learning among

primary school students. Through a literature review, the guideline highlights the need for student-centered teaching, gamification, and hands-on activities to engage students and promote learning.

Keywords: Primary education, school, students, gamification, hands-on activities, interest, lesson, teaching, education, games, and competitions.

KIRISH

Boshlang'ich maktab o'quvchilari akademik rivojlanishning muhim bosqichida. Ular asosiy ko'nikmalar va tushunchalarni o'rganishni boshlaganlarida, akademik muvaffaqiyat va umumiyligi faollikni oshirish uchun ularning darsga bo'lgan qiziqishini oshirish juda muhimdir. Biroq, yosh o'quvchilarning e'tiborini jalb qilish qiyin bo'lishi mumkin. Ushbu maqola boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida darsga qiziqishni rivojlantirish uchun o'qituvchilar foydalanishi mumkin bo'lgan turli strategiyalarni o'rganishga qaratilgan. Bundan tashqari, u o`quvchi-markazli ta'lif zarurligini ta'kidlaydi, gamification, va amaliy faoliyati o`quvchi jalb va ta'lif targ'ib qilish.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida darsga qiziqishni shakllantirish yo'llarini o'rganish uchun adabiyotlar sharhi o'tkazildi. Adabiyotlarni qidirish Google Scholar, PubMed va Scopus kabi onlayn ma'lumotlar bazalari va "boshlang'ich maktab o'quvchilari", "qiziqish", "dars", "o`quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish", "gamifikatsiya", "amaliy mashg'ulotlar", "o`quvchilarni jalb qilish" va "kalit so'zları yordamida amalga oshirildi.o'rganish."Qidiruvga 2010 yildan 2021 yilgacha ingliz tilida nashr etilgan maqolalar kiritilgan.

O`quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish boshlang'ich sinf o'quvchilari orasida darsga qiziqishni shakllantirishning hal qiluvchi strategiyasidir. Ushbu yondashuv o`quvchilarning o'quv jarayonidagi ishtiroki va ishtirokini ta'kidlab, o`quvchilarga o'z bilimlariga egalik qilishlariga imkon beradi. Gamifikatsiya yoki sinfda o'yinda asoslangan elementlardan foydalanish ham o'quvchilarning faolligi va qiziqishini oshirishi mumkin. O'qituvchilar qiziqarli va qiziqarli o'quv muhitini yaratish uchun turli xil vositalardan, masalan, o'quv o'yinlari va simulyatsiyalardan foydalanishlari mumkin. Tajribalar va loyihamalar kabi amaliy mashg'ulotlar ham qiziqishni rag'batlantirishi va o`quvchilarning faolligi va bilim olishiga yordam berishi mumkin.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida dars davomida qiziqishni shakllantirishning ba'zi usullari:

1. Amaliy mashg'ulotlar: o'quvchilarning darsda faol ishtirok etishiga imkon beradigan amaliy mashg'ulotlarni kiritish qiziqish uyg'otishning ajoyib usuli hisoblanadi. Bu ilmiy tajribalar, badiiy loyihalar yoki hatto jismoniy faoliyatni o'z ichiga olishi mumkin.
2. O'yinlar va musobaqalar: o'yinlar va musobaqalar o'rganishni yanada qiziqarli va qiziqarli qilishi mumkin. Siz guruh o'yinlarini, o'quv viktorinalarini yoki imlo asalarilarini tashkil qilishingiz mumkin.
3. Texnologiyadan foydalanish: yosh bolalar ko'pincha texnologiyaga qiziqishadi. Ta'lim videolari, interaktiv o'yinlar yoki boshqa onlayn manbalardan foydalanish ularning e'tiborini jalb qilish va faollikni oshirishga yordam beradi.
4. Haqiqiy hayotiy misollar: dars va hayotiy vaziyatlar o'rtasidagi aloqalarni o'rnatish qiziqishni oshirishga yordam beradi. Masalan, matematik ko'nikmalarini pishirishda qanday ishlatish yoki fanni kundalik hayotda qanday ishlatishni muhokama qilish.
5. Tanlov va avtonomiya: o`quvchilarga nimani o'rganishlari yoki qanday o'rganishlari haqida o'z so'zlarini aytishga imkon berish qiziqish va motivatsiyani oshirishga yordam beradi. O`quvchilarga o'zlari bajaradigan mashg'ulotlar yoki ular o'rgangan mavzular haqida tanlov berish katta o'zgarishlarga olib kelishi mumkin.
6. Ijobiy fikr va maqtov: ijobiy fikr va maqtov berish ishonchni mustahkamlashga yordam beradi va o'quvchilarni darsda davom ettirishga undaydi. O`quvchilarning sa'y-harakatlari va yutuqlarini tan olish va nishonlash muhimdir.

Umuman olganda, asosiy narsa darslarni qiziqarli, qiziqarli va o`quvchilar hayotiga mos qilishdir. Shunday qilib, siz o'qishga bo'lgan muhabbatni rivojlantirishga yordam berasiz va o'quvchilarning darslarga bo'lgan qiziqishi va qiziqishini oshirasiz.

O'qituvchilar sifatida boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida akademik muvaffaqiyat va umumiyligi faollikni targ'ib qilish uchun darsga qiziqishni shakllantirish juda muhimdir. O'qituvchilar darsga qiziqish va qiziqishni rivojlantirish uchun foydalanishi mumkin bo'lgan ba'zi samarali strategiyalar:

1. O`quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish: o`quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish o`quvchini o'quv jarayonining markaziga qo'yadi va o`quvchilarga o'z bilimlariga egalik qilishlariga imkon beradi. Ushbu yondashuv o'quv jarayonida faol ishtirok etish va ishtirok etishni ta'kidlaydi, darsga qiziqish va jalg qilishni rag'batlantiradi.
2. Gamifikatsiya: Gamifikatsiya qiziqarli va qiziqarli o'quv muhitini yaratish uchun sinfda o'yinga asoslangan elementlardan foydalanishni o'z ichiga oladi. O'qituvchilar qiziqishni rag'batlantirish va faollikni rag'batlantirish uchun turli xil vositalardan, masalan, o'quv o'yinlari va simulyatsiyalardan foydalanishlari mumkin.
3. Amaliy mashg'ulotlar: tajribalar va loyihalar kabi amaliy mashg'ulotlar qiziqishni rag'batlantirishi va boshlang'ich maktab o'quvchilari o'rtasida faollikni oshirishi mumkin. Ushbu tadbirlar o`quvchilarga darsni amaliy va aniq tarzda olib borishga imkon beradi, chuqurroq o'rganish va tushunishga yordam beradi.
4. Ko'rgazmali qurollar: rasmlar, jadvallar va diagrammalar kabi ko'rgazmali qurollardan foydalanish boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida qiziqishni rag'batlantirish va faollikni rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu yordamlar darsni yanada qiziqarli va qulay qilib, chuqurroq o'rganish va tushunishga yordam beradi.
5. Hikoyalar: hikoyalar-bu darsni yanada qiziqarli va o`quvchilar uchun dolzarb qilishning samarali usuli. O'qituvchilar darsni hayotga tatbiq etish va o'quvchilar uchun yanada mazmunli va esda qolarli qilish uchun hikoyalar, latifalar va misollardan foydalanishlari mumkin.

Boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida darsga qiziqishni shakllantirish akademik muvaffaqiyat va umumiyligi faollikni oshirish uchun juda muhimdir. O'qituvchilar darsga

qiziqish va qiziqishni rivojlantirish uchun o`quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish, gamifikatsiya, amaliy mashg'ulotlar, ko'rgazmali qurollar va hikoyalar kabi turli xil strategiyalardan foydalanishlari mumkin. Qiziqarli, qiziqarli va tegishli o'quv muhitini yaratish orqali o'qituvchilar boshlang'ich maktab o'quvchilari o'rtasida chuqurroq o'rganish va tushunishni rivojlantirishga yordam beradi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida darsga qiziqishni shakllantirish akademik muvaffaqiyat va umumiy faollikni oshirish uchun juda muhimdir. O`quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish, gamifikatsiya va amaliy mashg'ulotlar qiziqish va faollikni oshirishning samarali strategiyasidir. Biroq, ushbu yondashuvlar o'quv dasturining maqsadlari va o'quv maqsadlariga mos kelishini ta'minlash juda muhimdir. Bundan tashqari, o'qituvchilar o`quvchilarning individual ehtiyojlari va imtiyozlarini yodda tutishlari kerak, chunki barcha o`quvchilar ushbu strategiyalarga bir xil javob bermaydilar.

XULOSA

Boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida darsga qiziqishni shakllantirish akademik muvaffaqiyat va umumiy faollikni oshirish uchun juda muhimdir. O'qituvchilar qiziqish va faollikni oshirish uchun o`quvchilarga yo'naltirilgan o'qitish, gamifikatsiya va amaliy mashg'ulotlar kabi turli xil strategiyalarni qo'llashlari mumkin. Biroq, ushbu yondashuvlar o'quv dasturining maqsadlari va o'quv maqsadlariga mos kelishini ta'minlash juda muhimdir. O'qituvchilar, shuningdek, har bir o`quvchining ehtiyojlariga mos strategiyalarni moslashtirib, o`quvchilarning individual ehtiyojlari va imtiyozlarini yodda tutishlari kerak. Va nihoyat, doimiy kasbiy rivojlanish va hamkorlik o'qituvchilarga o'quv amaliyotini doimiy ravishda takomillashtirishga va o`quvchilarning darsga qiziqishi va faolligini oshirishga yordam beradi.

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. M. Abdullajonova, boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'zlashtira olmaslik sabablari //. “Xalq ta‘limi” jurnali. N_6, 2002-yil.
2. Sh. Siddiqova, Ko‘chirma gap xususida. “O‘zbek tilshunosligining dolzarb masalalari” mavzusidagi VIII Respublika ilmiy-nazariy anjumani. – Toshkent: 2005-yil.

3. E. G‘oziyev, V. Meliboyeva, Ijodiy tafakkurni rivojlantirish usullari //. “Xalq ta‘limi” jurnalni. N_3, 2009-yil.
4. S. L. Vigotsjiy, Bola rivojlanishining psixologiyasi. – Toshkent: Sharq, 2010-yil.
5. Sh. Siddiqova, Ko‘chirma gap xususida. “O‘zbek tilshunosligining dolzarb masalalari” mavzusidagi VIII Respublika ilmiy-nazariy anjumani. – Toshkent: 2005-yil.
6. M. Abdullajonova, boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining o‘zlashtira olmaslik sabablari //. “Xalq ta‘limi” jurnalni. N_6, 2002-yil.